

*strategija
razvoja
ljudskih
potencijala
karlovačke
županije
2014. - 2016.*

PREDGOVOR

Kroz projekt 'Vijeće za tržište rada - Radovi u tijeku!' koji provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Karlovac, zajedno s partnerima Hrvatskom gospodarskom komorom, Obrtničkom komorom Karlovačke županije i Razvojnoum agencijom Karlovačke županije Karla d.o.o, jedna od ključnih aktivnosti je revizija Strategije razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije 2011.-2013. Projekt je odobren u okviru programa ESF-IV komponente „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“.

Strategija razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije 2011.-2013. izrađena je u svrhu podrške zapošljavanju i razvoju ljudskih potencijala Karlovačke županije. Bio je to prvi dokument takve vrste unutar kojeg je napravljen presjek politike zapošljavanja na području Županije s namjerom da se stvore bolji uvjeti za zapošljavanje, otvori veći broj radnih mjesta i općenito dinamizira tržište rada na području Karlovačke županije. Ozbiljne ambicije izrađivača tog dokumenta (Tematska radna skupina) mogle su se prepoznati i kroz namjere davanja dodatnih poticaja razvoju poduzetništva i društvenoj odgovornosti usmjerenoj na cjeloživotno učenje kao jedan od preduvjeta jačanja ljudskih potencijala.

Kao i slični dokumenti, Strategija ljudskih potencijala Karlovačke županije imala je svoje prioritete i mjere koji su bili usklađeni s pet područja politike Europskog socijalnog fonda, a to su: (1) promicanje i poticanje poduzetništva, (2) poticanje zapošljivosti kroz cjeloživotno učenje, (3) aktivna politika tržišta rada, (4) poticanje jednakih mogućnosti za sve skupine na tržištu rada, (5) poticanje društveno odgovornog poslovanja. Sastavni dio strategije bio je popis projektnih prijedloga za razvoj ljudskih potencijala koje su predložili članovi partnerskog vijeća uključenog u pripremu strategije.

Kao što se moglo i očekivati, revizija tog dokumenta od strane članova novog partnerstva (Vijeće tržišta rada) 2014. godine pokazala je da su neki problemi ostali i dalje aktualni. I dalje postoje potrebe za poticanjem razvoja poduzetništva, za cjeloživotnim učenjem, boljim vezama između tržišta rada i obrazovanja, za poticanjem društveno odgovornog poslovanja itd. Revizija je također pokazala da je mali broj projektnih prijedloga realiziran, što na određeni način znači da partneri nisu dovoljno surađivali u njihovom kandidiranju, te da se posao nastavlja i da su potrebni dodatni naponi na umrežavanju dionika na lokalnom tržištu rada.

To je i učinjeno kroz provedbu projekta „Vijeće za tržište rada - radovi u tijeku“. Upotunjeno je projektno partnerstvo, napravljena je analiza stanja, definirani su novi prioriteti i mjere te su prikupljeni projektni prijedlozi čija se realizacija očekuje u razdoblju od 2014. – 2020. godine.

Ipak, najvažnije je da se tijekom provedbe projekta obnovio konzultacijski proces uključenih partnera u Vijeće tržišta rada u okviru kojeg su se oni educirali o mogućnostima korištenja Strukturnih fondova i važnosti partnerstva, a predstavnici starih i novih partnera koji su se u međuvremenu uključili dali su svoj aktivan doprinos u pripremi novog strateškog dokumenta koji se odnosi na ljudske potencijale u Karlovačkoj županiji.

Vrijednost tog dokumenta zavisit će od dinamike rada obnovljenog partnerstva koje će nakon završetka projekta nastaviti s redovnim konzultacijama i razmjenom informacija vezanim za nove programe i projekte u okviru kojih se zajedničkim snagama može utjecati na rješenje najvažnijeg problema – smanjenja nezaposlenosti na području Karlovačke županije. Treba vjerovati da će u tom smislu biti napravljeno više nego u proteklom vremenu jer su saznanja i iskustva članova partnerstva veća. Ono što budi optimizam je i to da su se u Vijeće tržišta rada uključili predstavnici poslovnog sektora čiji je izostanak u prethodnom razdoblju znatno utjecao na slabiju komunikaciju i probleme u povezivanju svih važnih dionika koji mogu doprinijeti povećanom zapošljavanju na području Karlovačke županije. Za njihov pristanak da se uključe u rad ovog partnerstva presudne su bile aktivnosti koje su se provodile unutar projekta „Vijeće za tržište rada – radovi u tijeku“ pa ovaj uvod treba završiti konstatacijom da su sredstva, odobrena za taj projekt, ispunila svoju svrhu.

PROVEDBA STRATEGIJE RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA KARLOVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2011. – 2013.

Od travnja 2011. godine, kada je donesena Strategija razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije za razdoblje 2011. – 2013. godine, uspješno je provedeno nekoliko projekata koji su svoje uporište imali u prioritetima i mjerama definiranim Strategijom. U donesenoj strategiji definirana su 3 prioriteta i 10 mjera kojima će se postići kvalitetan i usmjeren razvoj ljudskih potencijala naše županije. Prioriteti su obuhvaćali:

1. Otvaranje radnih mjesta kroz promicanje i poticanje poduzetništva te povećanja konkurentnosti lokalnog gospodarstva
2. Usklađenost znanja, vještina i sposobnosti radne snage s potrebama na tržištu rada kroz cjeloživotno učenje i povećanje zapošljivosti
3. Promicanje i poticanje jednakih mogućnosti za sve skupine u pristupu na tržište rada

Za svaki prioritet definirane su i mjere kojima se on ostvaruje, a to su sljedeće mjere:

Mjera 1.1. Razvoj vještina i kvalifikacija zaposlenika u poduzećima i obrtima

Mjera 1.2. Razvoj institucionalne potpore jačanju poduzetništva

Mjera 1.3. Promicanje i razvoj poduzetničke kulture

Mjera 2.1. Razvoj cjeloživotnog učenja

Mjera 2.2. Usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada

Mjera 2.3. Jačanje kapaciteta dionika na lokalnom tržištu rada

Mjera 3.1. Podrška mladima u pristupu i održivom ulasku na tržište rada

Mjera 3.2. Promicanje i podrška jednakim mogućnostima za žene na tržištu rada

Mjera 3.3. Promicanje i podrška zapošljavanju osoba s invaliditetom

Mjera 3.4. Zapošljavanje ostalih ranjivih i manjinskih skupina na tržištu rada

U zadnje dvije i pol godine, u razdoblju nakon donošenja Strategije, VTR i njegovi članovi ostvarili su neke od mjera iz Strategije provedbom nekoliko projekata:

HZZ Područni ured Karlovac proveo je dva projekta usmjerena jačanju i razvoju ljudskih potencijala. Prvi projekt bio je „Znanjem do zaposlenja: Partnerstvo za cjeloživotno učenje u Karlovačkoj županiji“. Cilj projekta bio je ojačati kapacitete lokalnih ustanova za obrazovanje odraslih u svrhu razvoja cjeloživotnog učenja u Karlovačkoj županiji kroz edukaciju o primjerima dobre prakse u Sloveniji i Hrvatskoj, te stvaranjem mreže za razvoj cjeloživotnog učenja. Kao rezultat projekta osnovana je Mreža za cjeloživotno učenje KAŽUP, provedeno je istraživanje i izrađena analiza ponude i potražnje za programima obrazovanja odraslih u KAŽUP, te je provedena javna kampanja o važnosti ulaganja u cjeloživotno učenje i obrazovanje odraslih u KAŽUP. Također,

organiziran je 1. i 2. Sajam cjeloživotnog učenja Karlovačke županije, a izrađena web stranica www.cuka.eu služi kao virtualni centar za cjeloživotno učenje KAŽUP. Drugi projekt koji je provodio HZZ PU Karlovac bio je projekt „Diploma nije dovoljna“ koji je proveden u partnerstvu s Centrom za civilne inicijative – CCI. Cilj projekta bio je povećanje zapošljivosti visokoobrazovanih dugotrajno nezaposlenih osoba u Karlovačkoj županiji, posebno mladih nezaposlenih. Tijekom projekta 60 korisnika je uključeno u edukacije, od kojih je 40 osposobljeno za upravljanje projektnim ciklusima, a 20 ih je završilo edukaciju o poduzetništvu. Sve uključene osobe stekle su nove vještine i znanja kojima su povećali svoju konkurentnost na tržištu rada.

Tehnička škola iz Karlovca, u suradnji s partnerima – Karlovačka županija, Grad Karlovac i HZZ PU Karlovac, provela je projekt „E- learning u automehatronici“ s ciljem stvaranja novog obrazovnog programa za zanimanje automehatroničar. Novo zanimanje čiji je program razvijen provedbom projekta zamijenio bi postojeći zastarjeli program za automehaničara.

Prirodoslovna škola Karlovac provela je projekt „Modernizacija postojećih strukovnih programa u području prehrane – zeleni poslovi za zelenu hranu“, koji je za cilj imao modernizaciju programa za prehrambenog tehničara i fitofarmaceuta s ciljem uvođenja novih ishoda učenja koji bi bili prilagođeni za nove potrebe na tržištu rada, prvenstveno za ekološku proizvodnju hrane.

Ženska grupa Korak, u suradnji s - HZZ PU Karlovac, Grad Karlovac i Vrtić Karlovac, provodi projekt „Preuzmite odgovornost, mi ćemo preuzeti brigu“ čiji je cilj osnovati sustav suradnje između javnog i civilnog sektora za pružanje ad hoc / kratkoročnog servisa za čuvanje djece čije majke traže posao, te osposobiti i osnažiti 60 žena kroz programe za (ponovni) ulazak na tržište rada. Također su u provedbi još dva projekta, nastala kao rezultat objedinjavanja projektnih ideja navedenih u SRLJP, „Partnerstvo za promjene i razvoj na lokalnom tržištu rada“ i „Nove vještine za jednake mogućnosti“ namijenjeni nezaposlenim ženama kroz poticanje poduzetničkih ideja i inicijativa te razvoj poslovnih vještina u svrhu jačanja konkurentnosti na otvorenom tržištu rada i samozapošljavanja.

U sklopu Nacionalnog plana poticanja zapošljavanja HZZ PU Karlovac organizira i sufinancira stručno osposobljavanje mladih bez zasnivanja radnog odnosa, čime se pruža mogućnost stjecanja iskustva u vlastitom zanimanju te povećavaju šanse i konkurentnost tih osoba na tržištu rada. U suradnji s partnerima: Razvojna agencija - KARLA, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora Karlovac, a u okviru Nacionalnog plana poticanja zapošljavanja, HZZ PU Karlovac provodi poticanje samozapošljavanja nezaposlenih osoba kroz financiranje otvaranja obrta ili trgovačkog društva. Od 2011. do 2013. godine dodijeljene su 143 potpore za otvaranje tvrtke ili obrta.

Provedeni projekti, kao i oni u provedbi, usmjereni su na rješavanje problema koje je Vijeće kroz strategiju definiralo kao ključne na tržištu rada Karlovačke županije, a to su nedostatak poduzetničke inicijative i poduzetničkog duha, usklađivanje sustava obrazovanja s lokalnim potrebama, te otežan pristup zapošljavanju nekih skupina nezaposlenih osoba.

Vijeće tržišta rada Karlovačke županije je višesektorsko tijelo, koje povezuje privatni, javni i civilni sektor i koje je osnovano kako bi se osigurala provedba Strategije razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije. Vijeće djeluje u okviru Županijskog partnerskog vijeća i nadležno je za planiranje, razvoj i koordiniranje Županijske razvojne strategije u području razvoja ljudskih potencijala, stvaranje programa i osmišljavanje vlastitih projekata, provedbu i korištenje svih dostupnih izvora financiranja, te usmjeravanje dionika u procesu planiranja i provedbe politike razvoja ljudskih potencijala. Glavni cilj Vijeća je razviti fleksibilno i aktivno tržište rada kreiranjem inovativnih mjera i aktivnosti kojima bi se stimuliralo zapošljavanje na području Karlovačke županije. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 1. srpnja 2013. godine pružaju nam se nove mogućnosti, ali i izazovi i zahtjevi za tržište rada pa se tako pojavila i potreba za revizijom postojeće Strategije razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije. VTR je u sklopu radnih sastanaka održanih tijekom 2014. godine napravio detaljnu analizu stanja i SWOT analizu Karlovačke županije, te zajedničkim doprinosom predstavnika svih sektora u partnerstvu definirao prioritete i mjere, kao i aktivnosti kojima će se oni postići. Zajednički zaključak svih članova Vijeća je bio da nam je potrebna realna i provediva strategija koja prati lokalno tržište rada uzimajući u obzir sve faktore razvoja, te je donesena Strategija razvoja ljudskih potencijala za razdoblje 2014. – 2016. godine kao putokaz željenog razvoja u sljedeće dvije godine.

ANALIZA STANJA

DEMOGRAFSKA SLIKA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Prema podacima posljednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine broj stanovnika Karlovačke županije iznosio je 128.899 stanovnika. Od posljednjeg popisa stanovništva iz 2001. godine broj stanovnika županije smanjio se za 12.888 osoba ili 9,1%. Proces depopulacije prisutan je već više od desetljeća i ima izrazito negativan utjecaj na gospodarsku i socijalnu situaciju u županiji. U analizi demografske slike Karlovačke županije iz 2011. godine, kada su postojali samo procijenjeni podaci o broju stanovnika, iznesena je pretpostavka da bi se do 2020. godine broj stanovnika županije mogao smanjiti na 120.000 stanovnika. Popisom iz 2011. godine potvrđen je snažan negativni trend koji u velikoj mjeri prijeti ostvarivanju razvojnih planova i jačanju razvojnih potencijala.

Tablica 1: Broj stanovnika Karlovačke županije po gradovima i općinama prema popisu stanovništva iz 2011. godine i postotak smanjenja broja stanovnika u odnosu na popis iz 2011. godine. Napomena: općina Kamanje konstituirana je 2004. godine i relevantan podatak o postotku promjene broja stanovnika nije moguće izračunati.

Grad / općina	Broj stan.	% u odnosu na 2001.	Grad / općina	Broj stan.	% u odnosu na 2001.	Grad / općina	Broj stan.	% u odnosu na 2001.
Karlovac	55.705	-6,21	Ogulin	13.915	-7,57	Duga Resa	11.180	-7,71
Ozalj	6.817	-14,06	Slunj	5.076	-16,73	Vojnić	4.764	-13,30
Josipdol	3.773	-5,37	Netretić	2.862	-14,13	Generalski stol	2.642	-17,41
Žakanje	1.889	-12,93	Barilović	2.990	-3,39	Draganić	2.741	-7,08
Cetingrad	2.027	-26,18	Rakovica	2.387	-9,00	Plaški	2.090	-8,81
Krnjak	1.985	-8,27	Lasinja	1.624	-16,20	Bosiljevo	1.284	-13,59
Tounj	1.150	-8,15	Saborsko	632	-26,51	Ribnik	475	-18,52
Kamanje	891	N/A						

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Demografski pokazatelji u Karlovačkoj županiji su vrlo loši. Prirodni prirast i nadalje ima negativan predznak u svim gradovima i županiji koji iznosi -905 stanovnika, no ipak je pozitivnijeg trenda u odnosu na 2009. godinu kada je iznosio -942 stanovnika, a još izraženije u odnosu na 2011. godinu kada je iznosio -997 stanovnika. S obzirom na negativni trend 2002./03. godine kada je prirodni prirast iznosio više od -1060 stanovnika polako se odmičemo od trenda u njegovom negativnom smislu, no još uvijek nedostatno za znatnije poboljšanje demografske slike ovih prostora. Karlovačka županija ima površinu od 3.626 km² i, nakon Ličko-senjske županije kao najrjeđe naseljene županije u Hrvatskoj, zauzima drugo mjesto najrjeđe naseljene županije s 35,55 stanovnika na km². Prosjek Hrvatske je 75,71 stanovnika po km². Osim rijetke naseljenosti, podaci govore i o neravnomjerno naseljenom području, jer su ruralni dijelovi slabije naseljeni i vidljiva je njihova daljnja depopulacija, dok broj stanovnika u gradovima raste.

Udio žena u ukupnom broju stanovnika Karlovačke županije iznosio je prema popisu iz 2011. godine 51,6%, dok je udio muškaraca iznosio 48,4%. Starenje stanovništva podrazumijeva povećanje udjela stanovništva dobne skupine 60 i više ili 65 i više godina u ukupnoj populaciji. Ukoliko je udio starog-

stanovništva u ukupnom broju veći od 7,0%, smatra se da zemlja ima staro stanovništvo. Starenje stanovništva Karlovačke županije je negativan demografski proces koji je zadržao svoj trend kao što je to slučaj i na području cijele Hrvatske, ali i velikog broja zemalja EU. Udio stanovništva starijeg od 65 godina u Karlovačkoj županiji je prema podacima popisa iz 2011. godine iznosio 21,1% i svrstava našu županiju u sam vrh hrvatskih županija s vrlo velikim udjelom starijeg stanovništva. Udio stanovništva starijeg od 65 godina u Republici Hrvatskoj iznosi 17,7%. Gospodarske implikacije procesa starenja stanovništva dolaze do izražaja preko njegova djelovanja na obujam priljeva mladih naraštaja u radnu dob, obujam odljeva iz radne dobi i na stupanj aktivnosti ukupnog, ali i starog stanovništva. Proces demografskog starenja povećava neravnotežu između umirovljenika i ekonomski aktivnog stanovništva, što za posljedicu ima povećanje izdataka za mirovine, zdravstvene usluge, socijalnu skrb i druga transferna plaćanja stanovništvu starije dobi, a time direktno stvara nepovoljne učinke na gospodarski razvoj i makroekonomske varijable.

Tablica 2: Broj stanovnika Karlovačke županije prema dobnoj strukturi - prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Dobna struktura	Broj stanovnika	%
Ukupno	128.899	100
0 - 29	39.175	30,4
30 - 59	54.515	42,3
60 +	35.209	27,3

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Iako je stanje strukture stanovništva Karlovačke županije prema stupnju obrazovanja znatno poboljšano u odnosu na 2001. godinu, i dalje je udio NKV radnika u ukupnom broju stanovništva starijeg od 15 godina razmjerno velik. Znatno poboljšanje u odnosu na 2001. godinu ostvareno je u udjelu stanovništva bez škole i s nezavršenom osnovnom školom gdje se udio stanovništva bez škole smanjio s 4,0% u 2001. godini na 2,5% u 2011. godini, a udio stanovništva s nezavršenom osnovnom školom s 22,3% u 2001. godini na 9,5% u 2011. godini. Unatoč tome udio NKV radnika od 36,1% u ukupnom broju stanovnika odražava se na negativne trendove razvoja gospodarstva i zapošljavanja u županiji te zahtijeva dodatne mjere i programe kako bi se poboljšala struktura stupnja obrazovanja stanovništva.

Tablica 3: Broj stanovnika Karlovačke županije starijih od 15 godina prema stupnju obrazovanja - prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Stupanj obrazovanja	Broj stanovnika	%
Ukupno	111.569	100
bez škole	2.767	2,5
nezavršena OŠ	10.632	9,5
OŠ	26.842	24,1
KV/VKV (3 godišnja)	32.238	28,9
SSS (4 godišnja)	24.250	21,7
VŠS	6.491	5,8
VSS	7.435	6,7
magisterij, doktorat	406	0,4
nepoznato	508	0,4

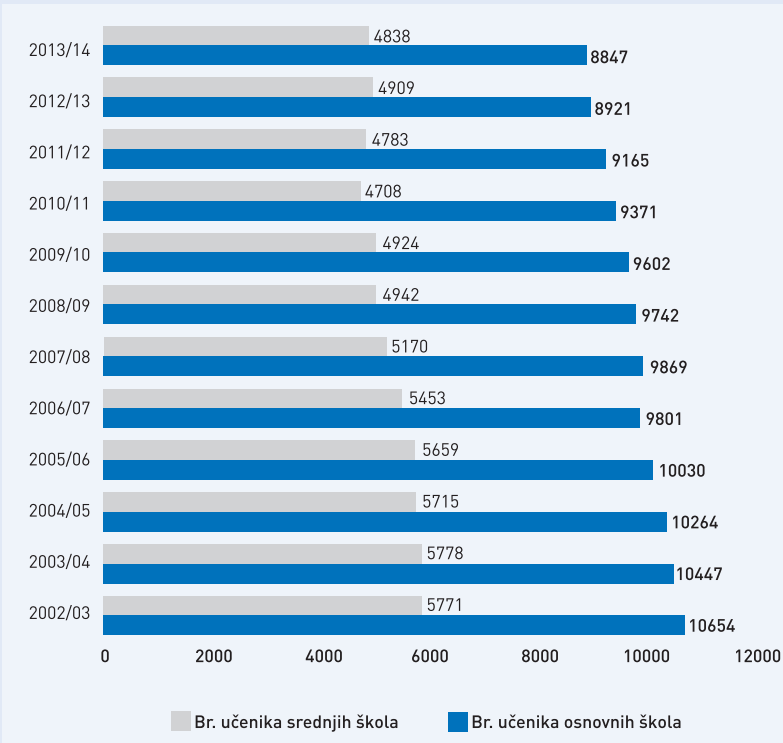
Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

OBRAZOVANJE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ

U Karlovačkoj županiji nastava se organizira u ukupno 29 osnovnih škola, od kojih je 11 osnivač Grad Karlovac, 13 redovnih javnih srednjih škola, 3 učenička doma te Glazbene škole Karlovac kao dodatne vrste srednjoškolske izobrazbe s glazbenim umjetničkim programima i Centra za odgoj i obrazovanje djece i mladeži Karlovac koji u programima srednje škole obrazuje učenike s teškoćama u razvoju.

U školskoj godini 2013./2014. osnovne škole na području županije pohađa 8.847 učenika, od toga u 11 osnovnih škola u gradu Karlovcu 4.083 učenika (46,0%), a u 18 osnovnih škola u ostalim županijskim gradovima i općinama 4.764 učenika (54,0%). Srednje škole u školskoj godini 2013./2014. pohađa ukupno 4.838 učenika, dok je u učeničkim domovima smješteno 269 učenika. Kao posljedica negativnih demografskih kretanja tijekom godina bilježi se i sve veći pad broja učenika u školama. I u ovoj školskoj godini nastavlja se trend smanjenja ukupnog broja učenika u osnovnim školama, pa tako u odnosu na prošlu, ove godine bilježimo 74 učenika ili 3 razredna odjela manje. Školske godine 2013./2014. osnovne škole pohađa 8.847 učenika, što je manje za 524 učenika u odnosu na 2009./2010. ili 1.807 učenika u odnosu na 2002./2003. godinu. Trend depopulacije je i dalje znatno prisutan te daje naslutiti značajno smanjenje broja učenika i u sljedećim godinama.

Graf 1: Usporedba broja učenika osnovnih i srednjih škola Karlovačke županije u razdoblju od 2002./03. do 2013./14. školske godine

Izvor podataka: Izvješće o upisima u osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove Karlovačke županije

Veleučilište u Karlovcu kao jedina javna visokoškolska ustanova na području Karlovačke županije obrazuje studente u sljedećim programima: ugostiteljstvo, lovstvo i zaštita prirode, strojarstvo, mehatronika, sigurnost i zaštita, sestrinstvo, tekstilstvo i prehrambena tehnologija; i specijalistički studiji: poslovno upravljanje, studij strojarstva i studij sigurnosti i zaštite. Veleučilište iz godine u godinu bilježi porast broja studenata te je poticanje njegova razvoja vrlo važna mjera u cilju promjene obrazovne strukture stanovništva županije. Putem privatnih ustanova visokoškolsko obrazovanje može se steći pohađanjem diplomskog sveučilišnog studija Europske poslovne studije kojeg provodi Sveučilište Alma Mater Europaea – Europski centar iz Maribora, u prostorima Pučkog otvorenog učilišta POUKA.

U Karlovačkoj županiji osim ustanova za redovno obrazovanje postoji i 10 privatnih i javnih ustanova koje nude programe za obrazovanje odraslih. Iako je izbor programa znatno povećan unatrag nekoliko godina, mogućnosti širenja dodatnih, tržištu rada Karlovačke županije potrebnih programa, postoje. Problem velikog broja nezaposlenih i neadekvatno obrazovanih radnika, odnosno bez vještina i znanja potrebnih lokalnom gospodarstvu, time je veći što ne postoji svjesnost o potrebama cjeloživotnog učenja i usavršavanja kao niti interes za obrazovnim programima, dok gospodarstvo i tržište rada zahtijevaju sve više stručnije i obrazovane radne snage.

Kao i prethodnih godina prisutan je problem neujednačenosti ponude i potražnje na lokalnom tržištu rada i gotovo nikakvi pomaci nisu napravljeni u odnosu na prethodnu analizu iz 2011. godine. Zbog nedovoljnog informiranja i poticanja upisivanja deficitarnih zanimanja razredni odjeli ostaju prazni, a dio strukovnih škola i dalje obrazuje učenike za zanimanja koja nisu tražena na tržištu rada. Hrvatski zavod za zapošljavanje kontinuirano provodi analizu kretanja na tržištu rada s ciljem ukazivanja na nužnost promjena upisne politike. Analiza služi kao temelj prognoziranja potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima i temelji se na statističkim podacima i relevantnim pokazateljima o zapošljavanju nezaposlenih osoba prema obrazovnom programu koji su završile, podacima o nedostatku radnika pojedinih zvanja dobivenih anketom poslodavaca, te kvalitativnih preporuka savjetnika, stečenih iskustvom posredovanja pri zapošljavanju. Za Karlovačku županiju preporučeno je povećanje upisnih kvota za sljedeća zanimanja: tokar/tokarica, bravar/ica, zidar/ica, mesar/ica, pekar/ica, tesar/ica, krovopokrivač/ica, tapetar/ka, limar/ica, slastičar/ka, farmaceutski tehničar/ka, te studije građevinarstva, strojarstva, eletrotehnike i informacijskih tehnologija, računarstva, biologije, kemije, fizike, matematike, informatike, medicine i medicinske biokemije. S druge strane preporuka za smanjivanje upisnih kvota se odnosi na sljedeća zanimanja: fotograf/kinja, frizer/ka, ekonomist/ica, meteorološki tehničar/ka, grafički dizajner/ica, drvodjelni tehničar/ka – dizajner/ica, veterinarski tehničar/ka, hotelijersko turistički tehničar/ka, turističko hotelijerski komercijalist/ica, tehničar/ka za računalstvo, poslovni tajnik/ica, poljoprivredni tehničar/ka – fitofarmaceut, prehrambeni tehničar/ka, te studije sigurnosti i zaštite, lovstva i zaštite prirode, prehrambene tehnologije, tekstilstva, javne uprave, prometa, ekonomije, politologije, novinarstva, kroatologije, kroatistike i povijesti.

TRŽIŠTE RADA U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ

Zbog velike svjetske gospodarske krize koja se prelila i na Hrvatsku, ali i zadržala u formi dugotrajne recesije, tržište rada u Hrvatskoj, a tako i u Karlovačkoj županiji nije uspjelo držati korak sa svjetskim oporavkom. U razdoblju najjače svjetske krize 2009. godine dolazi do naglog pada broja zaposlenih u Karlovačkoj županiji s 41.158 zaposlenih u 2008. godini, na 38.913 zaposlenih u 2009. godini te porasta broja nezaposlenih čija se brojka do danas zadržala na približno istim razinama bez većih naznaka pozitivne promjene trenda u nadolazećem razdoblju.

Tablica 3: Kretanje prosječne nezaposlenosti u Karlovačkoj županiji od 2008. do 2013. godine

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj nezaposlenih	10.815	11.468	11.894	11.279	11.331	11.478
%	100	105,7	109,1	104,1	104,6	105,8

Izvor podataka: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Karlovačka županija u samom je vrhu županija s najvišim stopama nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj i u 2013. godini je ona iznosila 24,9% što je 3,3 postotna boda više od prosječne nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj u 2013. godini. Razlog visoke stope nezaposlenosti proizlazi iz gubitka velikog broja radnih mjesta u privatnom sektoru kao i slabijem zapošljavanju mladih osoba bez radnog iskustva.

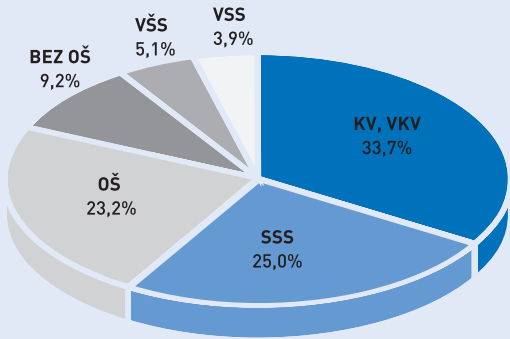
Tablica 4: Stopa registrirane nezaposlenosti u Karlovačkoj županiji od 2008. – 2013. godine

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
%	21,8	23,0	25,1	24,1	24,5	24,9

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Struktura nezaposlenih po obrazovanju u Karlovačkoj je županiji vrlo nepovoljna pa tako udio NKV radnika u strukturi nezaposlenih iznosi 32,4%, što predstavlja velik problem jer je u uvjetima recesije mogućnost njihova zapošljavanja znatno smanjena, a NKV radnici rijetko posjeduju dodatna znanja i vještine kojima bi bili konkurentniji na tržištu rada. Prema podacima, struktura nezaposlenih prema obrazovanju krajem 2013. godine bila je sljedeća: najviše je bilo nezaposlenih KV/VKV radnika - ukupno 3.916, zatim 2.913 nezaposlenih osoba sa srednjom stručnom spremom, 2.693 osobe sa završenom osnovnom školom, 1.066 osoba bez osnovne škole, 592 osobe s višom školom te 449 osoba sa završenim fakultetom ili magisterijem.

Graf 2: Nezaposleni prema stupnju obrazovanja u 2013. godini u Karlovačkoj županiji

Izvor podataka: Hrvatski zavod za zapošljavanje

U odnosu na 2012. godinu došlo je do povećanja broja nezaposlenih osoba s nepotpunom osnovnom školom za 7,0%, dok je s druge strane došlo do smanjenja nezaposlenosti osoba s visokom stručnom spremom 5,7%, KV/VKV radnika za 4,5%, osoba sa završenom OŠ za 4,2%, osoba s višom stručnom spremom za 2,0% te osoba sa završenom 4-godišnjom SŠ za 0,5%.

Tablica 5: Nezaposleni prema stupnju obrazovanja u posljednjih 5 godina u Karlovačkoj županiji

	bez OŠ	OŠ	KV/VKV	SSS	VŠS	VSS
2013.	1.066	2.693	3.916	2.913	592	449
2012.	996	2.812	4.102	2.928	604	476
2011.	985	2.927	3.909	2.732	460	390
2010.	968	3.366	4.097	2.704	428	308
2009.	1.243	3.490	3.306	2.343	262	196

Izvor podataka: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Od ukupnog broja nezaposlenih 6.575 (56,5%) su žene, a 5.054 (43,5%) su muškarci. Na veći udio nezaposlenih žena u strukturi nezaposlenih osoba u Karlovačkoj županiji utjecale su gospodarske promjene s kraja 20. stoljeća i gubitak velikog broja radnih mjesta u proizvodnji tekstilnih proizvoda i obuču.

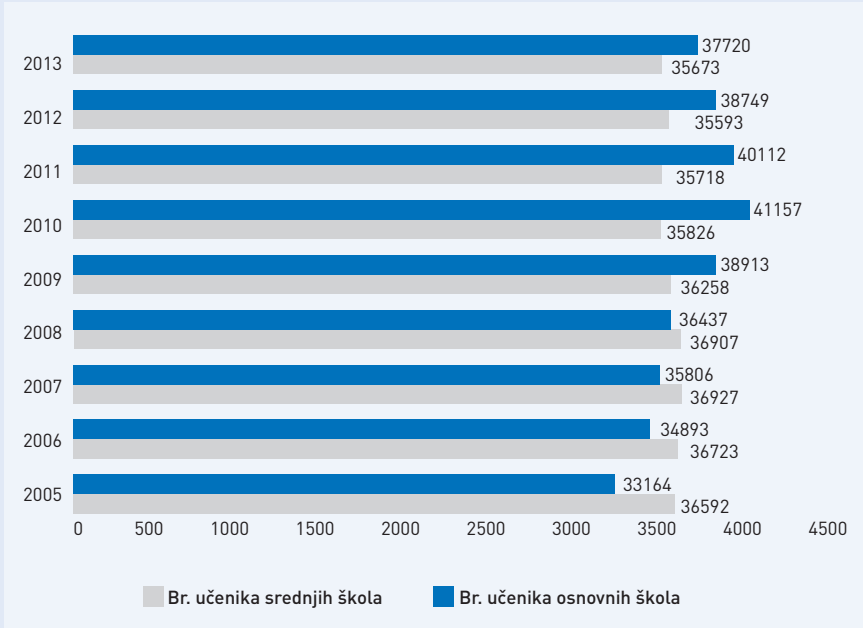
Krajem 2013. godine bilo je 6.257 dugotrajno nezaposlenih osoba odnosno 53,8% od ukupnog broja nezaposlenih u Karlovačkoj županiji. Od toga 3.535 nezaposlene osobe su nezaposlene od 1 do 3 godine, 1.302 od 3 do 5 godina te 1.420 osoba duže od 5 godina. Osim dugotrajno nezaposlenih u evidenciji su i 5.372 osobe koje su nezaposlene manje od godine dana. Prosječno trajanje nezaposlenosti u Karlovačkoj županiji u 2013. godini iznosilo je 14 mjeseci. Karlovačka županija imala je u 2013. godini drugo najduže prosječno trajanje nezaposlenosti u Hrvatskoj (nakon Sisačko-moslavačke županije). U odnosu na prethodnu godinu primjetan je rast prosječnog trajanja nezaposle-

nosti u Karlovačkoj županiji za 1,8 mjeseci.

Dobna struktura nezaposlenih osoba krajem 2013. godine upućuje na problem velikog broja nezaposlenih mladih osoba što je i jedan od gorućih problema čitave Europske unije. Mladih osoba od 15 do 29 godine je bilo 3.208, zatim starijih osoba od 50 do 65 godina 3.706, te od 30 do 49 godine starosti ukupno 4.715 osoba. Nažalost veliki postotak nezaposlenih osoba ne raspolaže vještinama i znanjima koje zahtijeva lokalno gospodarstvo i na tome području u budućnosti treba pojačati aktivnosti osposobljavanja za tražena zanimanja, kao i razvoja specifičnih vještina i znanja kako bi se u što većoj mjeri iskoristio radni potencijal i na taj način nezaposlenima omogućila veća konkurentnost na tržištu rada.

Podaci o broju umirovljenika na području Karlovačke županije ukazuju na kontinuirani rast broja korisnika mirovina od 2005. do 2011. godine uz smanjenje broja zaposlenih nakon 2008. godine. Iako je u godinama 2012. i 2013. broj umirovljenika u laganome padu, broj zaposlenih se značajno smanjuje pa odnos broja korisnika mirovina i osiguranika i dalje zadržava izrazito negativni trend te ukazuje na dugoročnu neodrživost.

Graf 3: Usporedba broja korisnika mirovina i broja zaposlenih u Karlovačkoj županiji od 2005. do 2013. godine.

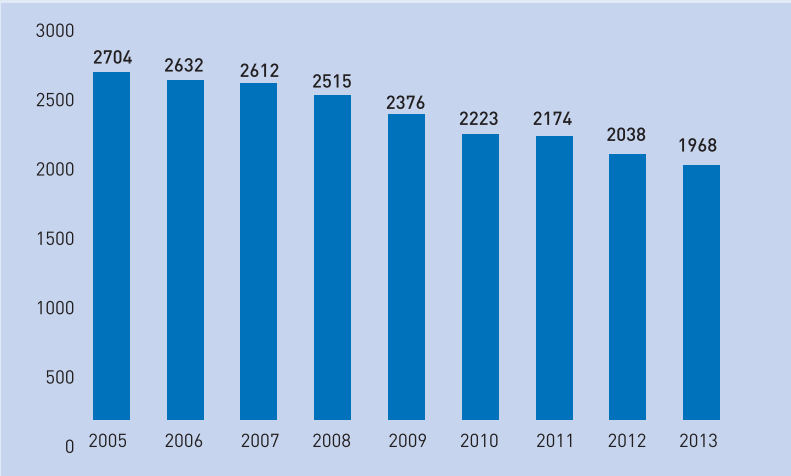

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GOSPODARSTVO KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Na području Karlovačke županije posluje 3.936 poduzetnika; od toga 45,0% je udio trgovačkih društava, a 55,0% udio obrta. Promatrano u odnosu na podatke iz analize 2011. godine, broj poduzetnika je povećan za 25 ili 1,4%. S druge strane broj obrta bilježi konstantan pad od 2005. godine do danas što upućuje na vrlo loše uvjete poslovanja obrtnika, ali i smanjen postotak osoba koje se odlučuju na otvaranje obrta. S obzirom na nedostatan nadzor rada na crno, velik broj potencijalnih obrtnika odustaje od registracije djelatnosti i obavlja poslove bez prijave. Poseban problem obrtništva čini nedostatak kvalificirane radne snage, a istovremeno i nedovoljan interes učenika za upis u obrtnička zanimanja kao i nedostatak poduzetničkih znanja i vještina kod učenika koji pohađaju nastavu za obrtnička zanimanja. Broj zatvorenih obrta po godinama dvostruko je veći od broja novootvorenih, pa je tako u godinama od 2009. – 2012. prosječan broj novootvorenih obrta u godini iznosio 180 obrta, dok u istome razdoblju za zatvorene obrte ta brojka iznosi 292 obrta. U 2013. godini broj novootvorenih obrta je porastao u odnosu na prethodne godine i prosjek, te je iznosio 225 novootvorenih obrta. S obzirom na nacionalni plan poticanja zapošljavanja aktualan u 2013. godini i znatno usmjeren na samozapošljavanje nezaposlenih osoba može se zaključiti da je jedan od razloga povećanja novootvorenih obrta i samozapošljavanje nezaposlenih osoba korištenjem poticajnih mjera.

Graf 4: Kretanje broja obrtnika u Karlovačkoj županiji od 2005. – 2013. godine

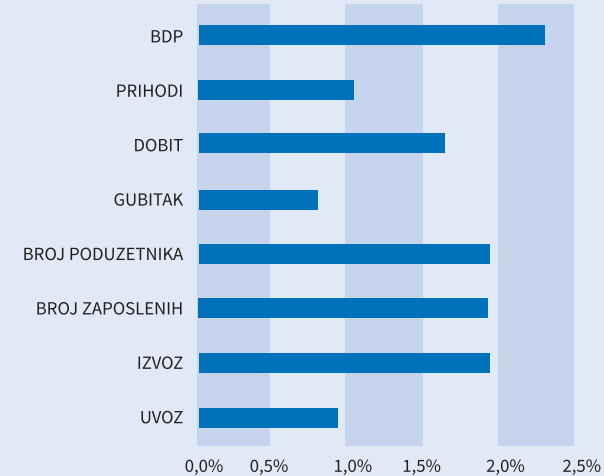

Izvor podataka: Hrvatska obrtnička komora

Prema veličini (broju zaposlenih), u gospodarstvu Karlovačke županije prevladavaju mali poduzetnici koji čine 97,9% ukupnog broja poduzetnika, srednjih ima 1,7%, a velikih svega 0,4%. Ukupan broj zaposlenih kod poduzetnika je 22.167; od toga veći dio je u trgovačkim društvima 66,0%, a preostali dio od 34,0% zaposleno je u obrtima. Pri tome trgovačka društva zapošljavaju u prosjeku 10,3 radnika, a obrti 3,0 radnika.

Kao i prethodnih godina nastavlja se trend koncentracije poduzetnika, zaposlenosti i gospodarske aktivnosti u gradskim središtima, no značajnije gospodarske aktivnosti ostvaruju se i u općinama Žakanje, Vojnić, Draganić, Josipdol, Kamanje i Bosiljevo, dok je utjecaj ostalih simboličan.

Graf 5: Udio gospodarstva Karlovačke županije u RH 2013. godine, po kategorijama

Izvor: web stranica Karlovačke županije

Pozicija gospodarstva Karlovačke županije u korelaciji s ostalim županijama je sljedeća:

- prema broju poduzetnika 11. mjesto u Hrvatskoj
- prema broju zaposlenih nalazi se na 12. mjestu
- prema ostvarenoj dobiti nalazi se na 9. mjestu
- prema gubicima nalazi se na 17. mjestu

Uz velike prisutne razlike u obujmu gospodarske aktivnosti po djelatnostima vrlo je naglašena i teritorijalna neravnomjernost kako po koncentraciji broja poduzetnika tako i po vrijednosti ostvarenih financijskih rezultata. Po ekonomskoj snazi prednjači grad Karlovac u kojem je koncentrirano 54,4% ukupnog broja poduzetnika, zaposleno 64,0% ukupnog broja radnika i u kojem se ostvaruje 87,2% dobiti. Mjereći gospodarsku aktivnost visinom ostvarenog ukupnog prihoda, brojem zaposlenih i ostvarenom dobiti, možemo konstatirati da iza Karlovca slijede redom gradovi Ogulin, Duga Resa, Ozalj i Slunj. Posljednjih godina evidentan je porast udjela općina u financijskim rezultatima, no još uvijek nedovoljan te je planskim dokumentima i poticajnim mjerama nužno poticati ravnomjerniji razvoj svih područja županije.

Tablica 6: Financijski pokazatelji poslovanja poduzetnika (2005./2009./2013.)

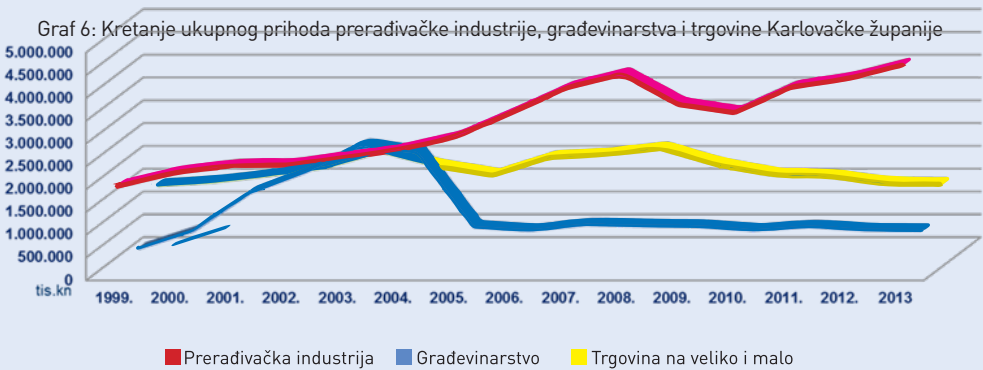
Opis	2005.	2009.	2013.	Indeks 09./05.	Indeks 13./09.
Ukupni prihodi	6.272.265	7.464.408	7.864.934	119,0	102,9
Ukupni rashodi	6.116.469	6.915.432	7.116.979	113,1	102,9
Dobit tekuće godine	246.352	654.217	865.249	265,6	132,3
Gubitak tekuće godine	142.817	196.493	168.391	137,6	85,7
Broj poduzetnika (aps.)	1.415	1.742	1.767	123,1	101,4
Broj zaposlenih (aps.)	15.150	15.425	15.192	101,8	98,5
Prosječna mjesečna neto plaća	3.401	4.053	4.476	119,2	110,4
Investicije u dugotrajnu imovinu	491.836	416.704	666.926	84,7	160,0

Izvor podataka: FINA i HGK

Pokazatelji poslovanja poduzetnika Karlovačke županije u 2013. godini ukazuju na nekoliko promjena u odnosu na 2009. i 2005. godinu. Gledano kroz indeks 09./05. pokazatelji su bili pozitivni i upućivali na jačanje ekonomičnosti poslovanja poduzeća, posebice kroz rast prihoda i snažan rast dobiti, ali i broja poduzetnika na karlovačkom području. Unatoč dugotrajnoj recesiji u Hrvatskoj i te otežanim uvjetima poslovanja poduzeća, poduzetnici u Karlovačkoj županiji nastavljaju s pozitivnim poslovanjem. U odnosu na 2009. godinu primjetan je daljnji rast prihoda i povećanje broja poduzetnika, kao i smanjenje gubitaka. Pozitivan podatak je također i rast dobiti poduzeća, no vjerojatno je velik dio restrukturiranja u svrhu pozitivnog poslovanja išao na teret smanjenja troškova rada, pa je stoga prisutan i pad broja zaposlenih. Ono što je vrlo pozitivno i navodi na optimizam u budućnosti jest snažan rast investicija u dugotrajnu imovinu, od čega 74,6% u prerađivačkoj industriji, čiji će pozitivni rezultati biti vidljivi tek u nadolazećem razdoblju.

Kao konstanta županijskog gospodarstva prisutna je koncentracija poslovanja na 3 područja djelatnosti, a to su prerađivačka industrija, građevinarstvo i trgovina. Tri najznačajnije gospodarske djelatnosti – prerađivačka industrija, trgovina i građevinarstvo zajedno ostvaruju 85,1% ukupnih prihoda, 79,4% ukupne dobiti, zapošljavaju 78,0% ukupnog broja zaposlenih, a u njima je koncentrirano 66,5% ukupnog broja poduzetnika.

Najvažnije izvozne djelatnosti unutar prerađivačke industrije su proizvodnja izrađenih metalnih proizvoda (42,0%) te proizvodnja strojeva i uređaja (30%). Slijedom toga ohrabruje pozitivna vanjskotrgovinska razmjena uz kontinuiran rast izvoza od 2010. godine i značajan rast pozitivnog salda u 2012. i 2013. godini.

Značajni prirodni resursi u vidu poljoprivrednog zemljišta, povoljne klime i obilja pristupačnih izvora vode, dobre su pretpostavke za razvoj stočarstva, posebice proizvodnje kravljeg mlijeka te na određenim lokacijama voćarstva, vinogradarstva i povrtlarstva na području Karlovačke županije. Velike površine neobrađenog poljoprivrednog zemljišta u županiji predstavljaju ustvari idealne preduvjete za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje.

Tablica 7: Dolasci i noćenja turista u Karlovačkoj županiji

Godina	Dolasci	Domaći	Strani	Noćenja	Domaći	Strani
2010.	163.754	25.091	138.663	282.083	66.439	215.644
2011.	165.450	16.830	148.620	269.291	40.373	228.918
2012.	186.517	19.242	167.275	303.522	43.364	260.158
2013.	195.971	16.697	179.274	324.039	39.662	284.377

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Karlovačka županija jedna je od jačih destinacija kontinentalnog turizma u Hrvatskoj i zadnjih godina bilježi konstantan broj porasta broja dolazaka i noćenja, a posebice se to odnosi na strane turiste. Nažalost, loše gospodarsko stanje u državi je negativno utjecalo na kretanja domaćih turista zadnjih godina, pa je njihov broj dolazaka i noćenja manji u odnosu na 2010. godinu. Pozitivni pomaci rezultat su jačanja turističke ponude županije, no još je velik broj područja na kojima je nužno raditi i donositi promjene, od dodatne turističke ponude i sadržaja do razvoja kvalitetnih turističkih kadrova i sustava kvalitetnog upravljanja destinacijama. Neiskorišteni potencijali lovnog, športskog, zdravstvenog i kongresnog turizma predstavljaju prilike i izazove prema kojima bi se trebali orijentirati u budućnosti.

SWOT

Kroz radne sastanke članice i članovi Vijeća izradili su SWOT analizu koja čini obvezni sastavni dio strategije i njena provedba prethodi definiranju prioriteta i mjera strategije razvoja ljudskih potencijala. Svrha analize je utvrditi snage, slabosti, prilike i prijetnje svakog od segmenata važnih za razvoj ljudskih potencijala županije, a to su: socijalna uključenost, obrazovanje, zapošljivost i gospodarstvo.

SOCIJALNA UKLJUČENOST

SNAGE

Velik broj projekata i inicijativa usmjerenih na poboljšanje uvjeta života i rada socijalno marginaliziranih skupina;
Brojne udruge i institucije koje se bave problematikom ranjivih i marginaliziranih društvenih skupina;
Postoje aktivne udruge osoba s invaliditetom;
Iskustvo iz prijašnjih projekata

SLABOSTI

Nedostatak edukacije i senzibiliteta javnih službi i poduzeća u radu sa skupinama kojima prijeti marginalizacija;
Nedostatan broj stručnih radnika u javnim institucijama za rad s ranjivim skupinama;
Nedostatak financijskih sredstava Udruga za kontinuirano poslovanje;
Rizik od siromaštva prisutan je među ruralnim stanovništvom i starijom populacijom;
Problem dostupnosti usluge smještaja u domove siromašnijim starijim osobama;
Nepostojanje sustava praćenja i evaluacije socijalnih mjera;
Nedovoljan broj kvalitetnih volonterskih programa koji bi potakli osobe za volonterski rad

PRILIKE

Reforma sustava socijalne skrbi;
Afirmacija socijalnog poduzetništva;
Postojanje nacionalnih poticajnih mjera i programa za zapošljavanje osoba s invaliditetom i dijela osoba u nepovoljnom položaju;
Povećanje broja projekata financiranih iz EU fondova za uključivanje ranjivih i marginaliziranih društvenih skupina u lokalnu zajednicu;
Korištenje „alternativnih oblika edukacija“ (multimedijsko, obrazovanje na daljinu i slično);
Senzibilizacija zajednice prema marginaliziranim skupinama, te razvoj modela pomoći i njihovog socijalnog uključivanja

PRIJETNJE

Nastavak politike zabrane zapošljavanja u državnim institucijama - negativan utjecaj na kvalitetu rada s ranjivim skupinama;
Sve veći broj korisnika socijalnih prava uzrokovan dugotrajnom recesijom;
Zastarjeli programi obrazovanja za osobe s invaliditetom / neusklađenost zvanja s potrebama tržišta rada;
Negativna predviđanja utjecaja sporog gospodarskog oporavka u budućnosti na jačanje socijalnih problema;
Nedostatak specijaliziranog osoblja za rad s grupama u nepovoljnom položaju

OBRAZOVANJE

SNAGE Tradicija i kvaliteta obrazovnih institucija u županiji; Postojanje veleučilišta; Jačanje mreže privatnih ustanova s programima za cjeloživotno obrazovanje; Stipendiranje učenika u deficitarnim zanimanjima	SLABOSTI Problemi u provođenju praktične nastave u pojedinim obrazovnim programima; Nepovezanost / neusklađenost potreba gospodarstva i obrazovnih profila koje nude obrazovne institucije; Nedostatak suvremene opreme u obrazovnim ustanovama; Nedostatak edukacije nastavnika u praćenju suvremenih trendova; Slab interes mladih za školovanje u deficitarnim zanimanjima
PRILIKE Jačanje svijesti o važnosti neformalnog i informalnog obrazovanja; Predviđanje i usklađivanje vještina radne snage s potrebama na tržištu rada; Potencijal korištenja sredstava iz fondova Europske unije kroz projekte u svrhu modernizacije opreme obrazovnih ustanova i edukacije nastavnika; Uvođenje e-učenja; Modernizacija obrazovne infrastrukture; Povezivanje obrazovnih institucija sa srodnim institucijama iz zemalja Europske unije radi prijenosa znanja i iskustva, razmjene studenata i učenika, razvoja zajedničkih projekata i drugo; Razvoj novih programa i pristupa obrazovanju i osposobljavanju – nastavna pisma	PRIJETNJE Mogućnost smanjenja javnih proračuna za obrazovanje zbog dugotrajne recesije; Nedovoljno razvijeni kapaciteti institucija u sektoru obrazovanja za korištenje EU fondova; Neprilagođenost obrazovnog sustava/ programa aktualnom gospodarskom stanju i trendovima; Otpor prema uvođenju novih vještina i tehnologija

ZAPOSŁJIVOST

SNAGE Tradicija obrtništva i razvijena metaloprerađivačka industrija; Akumulirano iskustvo iz prethodnih EU projekata iz sektora tržišta rada; Dosadašnje iskustvo u programima aktivnih mjera politike zapošljavanja; Blizina regionalnih centara – Zagreb i Rijeka; Dobro raširena mreža Ispostava u sastavu Područne službe Karlovac Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	SLABOSTI Nedostatak specifičnih znanja i poduzetničkih kompetencija, te nužnost afirmacije poduzetničkog duha; Veliki udio nekvalificirane ili niskokvalificirane radne snage; Visoki udio dugotrajno nezaposlenih; Nepovoljna demografska slika, posebno u ruralnom području; Neiskorištene mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja u poljoprivredi i ruralnom turizmu; Slab uspjeh u privlačenju stranih, direktnih investicija
PRILIKE Lokacija županije i stvaranje povoljnijih uvjeta za privlačenje investitora; Osnivanje i povezivanje OPG-ova lokalnih proizvođača može ojačati njihov položaj na tržištu i zastupanje njihovih interesa; Potencijal za samozapošljavanje u poljoprivredi i ruralnom turizmu; Mogućnost korištenja poticaja NPPZ	PRIJETNJE Nastavak pada proizvodnje i ekonomske aktivnosti u budućnosti; Visok stupanj rizika u gospodarskom okruženju izazvan dugotrajnom krizom; Nedostatak investicija i novih radnih mjesta; Siva ekonomija i nastavak trenda zapošljavanja „na crno“; Emigracija visokoobrazovanih („odljev mozgova“) u zemlje EU; Negativni demografski trendovi (starenje stanovništva i depopulacija); Nejednak razvoj koncentriran u županijskim gradovima

GOSPODARSTVO

SNAGE

Razvijena prerađivačka industrija (osobito metaloprerađivačka i prehrambena);
Snažna tradicija obrtništva;
Povoljni preduvjeti za poljoprivrednu proizvodnju i razvoj seoskog turizma;
Postojanje gospodarskih zona

PRILIKE

Osnaživanje razvoja MSP-a i velikih tvrtki kroz umrežavanje poduzetnika, razvoj ljudskih resursa, razvoj tehnološke i poduzetničke infrastrukture;
Mogućnost korištenja fondova EU-a za financiranje gospodarskih projekata i jačanje ljudskih potencijala;
Trend povećanja interesa za korištenje obnovljivih izvora energije (voda, sunce, vjetar);
Trend povećanja interesa za razvoj agroturizma i proizvodnje zdrave hrane;
Jačanje suradnje s europskim gradovima radi privlačenja stranih investitora i planiranja zajedničkih projekata;
Korištenje nacionalnih programa, EU fondova te ostalih izvora financiranja za gospodarski razvoj;
Privlačenje direktnih stranih i domaćih ulaganja u poduzetničke zone;
Brendiranje tradicionalnih prehrambenih proizvoda regije;
Poticanje razvoja ICT sektora

SLABOSTI

Gospodarske zone s često niskim koeficijentom izgrađenosti;
Nedostatak adekvatnih kadrova sa specifičnim znanjima i sposobnostima u turizmu;
Gašenje industrijskih pogona;
Nedovoljno razvijeni selektivni oblici turizma (kulturni, kongresni, zdravstveni i športski);
Neriješena imovinsko-pravna pitanja;
Nezadovoljavajuća opskrba energijom s obzirom na resurse;
Nepovoljna gospodarska kretanja uslijed utjecaja gospodarske krize (smanjenje prihoda, usporen rast investicija);
Nedovoljan broj stručne radne snage;
Nedovoljna stručnost kod izrade projekata prilikom apliciranja na EU fondove

PRIJETNJE

Nepovoljni uvjeti financiranja gospodarstva;
Niz administrativno-pravnih prepreka koje otežavaju realizaciju investicija;
Nesigurnost ulaganja, česte promjene zakona, neučinkovit nadzor nad primjenom zakona;
Neefikasan sustav suzbijanja sive ekonomije na državnoj razini;
Odljev visokoobrazovanih i stručnih kadrova

OPĆA VIZIJA, MISIJA I PRIORITETI STRATEGIJE LJUDSKIH POTENCIJALA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Vizija i misija koje želimo postići u razdoblju do 2020. godine izrađene su tijekom donošenja strategije 2011. godine i suglasnošću članova Vijeća ostavljene kao važeće i u narednom periodu. Vizija nam je da do 2020. godine Karlovačka županija postane regija fleksibilnog i aktivnog tržišta rada. Misija nam je ostvariti viziju kroz partnerski pristup, primjenjujući cjeloživotno učenje, poštivanjem jednakih prilika za sve, korištenjem suvremene tehnologije i praćenjem načela održivog razvoja.

Punopravnim članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji otvorili su nam se i novi načini financiranja prvenstveno iz strukturnih fondova – Europskog fonda za regionalni razvoj i Europskog socijalnog fonda. Istovremeno postoji i značajno ograničenje apsorpcijskih kapaciteta vezano za pripremu i provedbu projekata. Vođeni tom problematikom u okviru projekta „Vijeće za tržište rada karlovačke županije – Radovi u tijeku” provedene su edukacije svih članova u svrhu jačanja kapaciteta za korištenje strukturnih fondova. Navedene edukacije prethodile su kreiranju projektnog portfolija koji sadrži projektne ideje u okviru gotovih projekata. Ti projekti mogu kroz naredne dvije godine aplicirati za sredstva iz strukturnih fondova i oslanjaju se na prioritete i mjere nove strategije razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije za razdoblje 2014. – 2016. godine.

Strategija razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije u skladu je sa Europskom strategijom Europe 2020, Nacionalnim planom poticanja zapošljavanja Republike Hrvatske, Operativnim programom za razvoj ljudskih potencijala Republike Hrvatske kao i Strategijom razvoja Karlovačke županije. Zajedničkim radom svih članova Vijeća definirana su četiri prioriteta na čijoj će se provedbi raditi u nadolazećem razdoblju, to su:

- 1. Promicanje i poticanje poduzetništva i jačanje konkurentnosti lokalnog gospodarstva**
- 2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada**
- 3. Poticanje i promicanje jednakih mogućnosti za sve skupine u pristupu na tržište rada**
- 4. Jačanje uloge civilnog društva**

PRIORITET 1. PROMICANJE I POTICANJE PODUZETNIŠTVA I JAČANJE KONKURENTNOSTI LOKALNOG GOSPODARSTVA

Kako bi se potakle pozitivne promjene u zapošljavanju i gospodarskoj aktivnosti nužno je promicati poduzetničku kulturu te poticati prvenstveno mlađe generacije na samozapošljavanje i stvaranje novih vrijednosti. Novi izvori i oblici informacija, posebice internet i društveni mediji, ali i nova tržišta koja nam se otvaraju ulaskom u EU pružaju mnogo prilika za poboljšavanje trenutnog stanja u županiji. Poduzetnički duh rezultira inovacijama, gospodarskim rastom i novim zapošljavanjima, a samim time većim prihodima za lokalnu vlast čime se osiguravaju sredstva za financiranje novih usluga i programa. Iz tog razloga su bitna partnerstva financijskih ustanova, upravnog i obrazovnog sektora koja bi radila na promidžbi, potpori i jačanju poduzetničke kulture.

MJERA 1.1. JAČANJE POTPORE PODUZETNIŠTVU

Aktivnosti:

- Informirati poduzetnike o uvjetima i načinima poslovanja u EU
- Osposobiti poduzetnike za korištenje poticaja iz EU fondova
- Ojačati kapacitete potpornih institucija za razvoj poduzetništva i raditi na njihovom umrežavanju
- Jačanje sustava prikupljanja projektnih ideja i projekata spremnih za financiranje iz nacionalnih i međunarodnih fondova

MJERA 1.2. PROMICANJE PODUZETNIČKE KULTURE

Aktivnosti:

- Educirati nastavnike i profesore za poučavanje kulture poduzetništva
- Unaprijediti konkurentnost lokalnog gospodarstva kroz povezivanje i umrežavanje s obrazovnim sustavom
- Promicati i poticati razvoj novih modela poduzetništva (socijalno poduzetništvo, rad u klasterima, zadrugarstvo)

PRIORITET 2. RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA

U današnje vrijeme znanost i tehnika se razvijaju brže nego ikad prije i samim time zahtijevaju konstantno učenje, angažman i usavršavanje kako bi osoba bila konkurentna na tržištu rada. Nove tehnologije donose nove mogućnosti i načine učenja, ali zahtijevaju i dodatan napor i uključenost obrazovnog sektora. Nastavno osoblje bi trebalo biti spremno provesti didaktičke procese na način da učenicima i studentima pruže znanje, ali i vještine potrebne da bi se prilagodili promjenjivoj stvarnosti. Također je važna i suradnja javnog, obrazovnog i gospodarskog sektora kako bi novi naraštaji svojim vještinama i stručnošću bili što konkurentniji na tržištu rada. Problem neznanja predstavlja najveću barijeru napretka i razvoja, stoga je nužno razviti i osigurati standarde kvalitete obrazovanja, dodatno osnažiti korištenje modernih alata prenošenja znanja i poticati poboljšavanje vještina traženih na tržištu rada kroz aktivno okruženje usmjereno na učenje i razvoj.

MJERA 2.1. PRIMJENA STRATEŠKOG PRISTUPA RAZVIJANJU LJUDSKIH POTENCIJALA

Aktivnosti:

- Unaprijediti promociju deficitarnih zanimanja
- Unaprijediti provođenje učeničke i studentske prakse
- Ojačati suradnju javnog, obrazovnog i gospodarskog sektora pri modernizaciji kurikuluma i kreiranju upisne politike

MJERA 2.2. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA – PROMOCIJA VRIJEDNOSTI RADA I MOTIVACIJA RADNE SNAGE DA ULAŽU U SEBE KAKO BI POSTALI KONKURENTNIJI NA TRŽIŠTU RADA

Aktivnosti:

- Razvijati programe učenja i poučavanja putem e-learninga
- Informirati o mogućnostima i poticati certificiranje neformalnog i informalnog učenja
- Provoditi informatičko opismenjavanje nezaposlenih osoba
- Osposobiti dionike na tržištu rada za upravljanje projektnim ciklusom

PRIORITET 3. POTICANJE I PROMICANJE JEDNAKIH MOGUĆNOSTI ZA SVE SKUPINE U PRISTUPU NA TRŽIŠTE RADA

Zbog strukture gospodarstva, velike konkurencije za slobodna radna mjesta te skrivene diskriminacije, neke skupine nezaposlenih osoba teže dolaze do zaposlenja. Iz podataka vidljivo je da nezaposlene žene, mladi bez radnog iskustva, osobe starije radne dobi, korisnici socijalne pomoći te osobe s invaliditetom teže dolaze u priliku da se zaposle. Treba razviti i provesti aktivne mjere, te dozvoliti tim osobama da ponovo steknu samopouzdanje, vjeru u vlastitu snagu koja im je potrebna da savladaju fizičke i psihološke prepreke, da bi mogli, kao rezultat toga, povećati svoje profesionalne kvalifikacije i steći profesionalno iskustvo. Od posebne je važnosti stvoriti rješenja koja će potaći lokalne zajednice i poslodavce da poduzmu zajedničke aktivnosti za suzbijanje marginalizacije i njezinih učinaka.

MJERA 3.1. PODRŠKA MLADIMA U PRISTUPU I ODRŽIVOM ULASKU NA TRŽIŠTE RADA

Aktivnosti:

- Radionice za mlade u srednjim školama, na veleučilištima i fakultetima o aktivnom pristupu na tržištu rada i o poduzetništvu
- Poticanje i osposobljavanje mladih za poduzetništvo te prenošenje poduzetničkih znanja
- Poticanje volonterskog rada s ciljem integracije na tržište rada onih kojima prijeti (dugotrajna) nezaposlenost i/ili društvena isključenost
- Inicijative za poticanje mladih iz zajednica i skupina u nepovoljnom položaju na napredak u obrazovanju

MJERA 3.2. PROMICANJE I PODRŠKA JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA ZA ŽENE NA TRŽIŠTU RADA

Aktivnosti:

- Tečajevi osposobljavanja žena u svrhu povećavanja njihovih profesionalnih kvalifikacija
- Pružanje podrške i promicanje poduzetništva žena
- Poboljšanje kvalitete i prilagodljivosti lokalno dostupnog osposobljavanja kako bi se omogućilo muškarcima i ženama stjecanje netradicionalnih zvanja – „rušenje barijera“
- Razviti institucije za brigu o djeci koje će omogućiti podršku profesionalnoj aktivnosti žena i stvoriti prostor za otvaranje novih radnih mjesta
- Promicanje jednakog sustava vrednovanja rada za oba spola

MJERA 3.3. PROMICANJE I PODRŠKA ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Aktivnosti:

- Izrada i provođenje novih obrazovnih programa za učenike/studente s invaliditetom u skladu s potrebama tržišta rada
- Razvoj oblika i programa za „on line“ osposobljavanje mladih s invaliditetom
- Promicanje i poticanje volonterskog rada osoba s invaliditetom u svrhu stjecanja radnog iskustva i suzbijanja/razbijanja predrasuda
- Podizanje javne svijesti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikost u društvu kao i podizanje razine svijesti javnosti o važnosti udruga osoba s invaliditetom

MJERA 3.4. ZAPOSŁJAVANJE OSTALIH RANJIVIH SKUPINA NA TRŽIŠTU RADA

Aktivnosti:

- Promicanje i poticanje volonterskog rada ranjivih i manjinskih skupina na tržištu rada u svrhu stjecanja radnog iskustva i suzbijanja/razbijanja predrasuda
- Istraživački projekti i stručna procjena razlika u prilikama skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada provedena lokalno (regionalna dimenzija)
- Povećanje mogućnosti zapošljavanja ranjivih skupina stanovništva s posebnim naglaskom na specifičnosti ruralnih prostora Karlovačke županije
- Razvijanje projekata s ciljem pružanja pomoći i socijalne inkluzije za sve marginalizirane skupine
- Organizacija javnih tribina i okruglih stolova sa ciljem podizanja svijesti o problematici socijalne inkluzije marginaliziranih skupina

PRIORITET 4. JAČANJE ULOGE CIVILNOG DRUŠTVA

Organizacije civilnog društva koje djeluju na području Karlovačke županije igraju značajnu ulogu u razvoju inicijativa za razvoj zajednice iako potencijal udruga za društveno-ekonomski razvoj nije u dovoljnoj mjeri iskorišten. Na području županije postoji određeni broj organizacija civilnog društva koje imaju iskustva i potencijal za provođenje projekata. Značajan problem s kojim se susreću je nedostatak financijskih sredstava za kontinuirano djelovanje i dugoročno planiranje. Veliki broj udruga djeluje na volonterskoj bazi i financira svoje aktivnosti iz državnog proračuna. Rad udruga također karakterizira nedovoljna koordinacija i suradnja. Potrebno je intenzivirati nastojanja za povećanjem sudjelovanja civilnog sektora u procesima donošenja odluka te razvijati suradnju između dionika javnog, civilnog i privatnog sektora. Istovremeno, potrebno je podići svijest u javnosti o važnosti civilnog sektora za gospodarski, demokratski i kulturni razvoj zajednice.

MJERA 4.1. RAZVOJ SOCIJALNOG DIJALOGA NA SVIM RAZINAMA

Aktivnosti:

- Promicanje volonterstva kao zajedničke društvene vrijednosti
- Organiziranje konferencija, okruglih stolova i tribina sa udrugama Karlovačke županije
- Stvaranje novih partnerstava

MJERA 4.2. PODIZANJE SVIJESTI O ULOZI CIVILNOG DRUŠTVA U DRUŠTVENO-GOSPODARSKOM RAZVOJU ZAJEDNICE

Aktivnosti:

- Promicati važnost „aktivnog građanstva“
- Promicanje i širenje primjera dobre prakse o suradnji između javne uprave i socijalnih partnera
- Pružanje potpore udrugama i organizacijama civilnog društva u provedbi projekata i inicijativa za razvoj zajednice
- Stjecanje znanja o EU, razvoj ljudskih kapaciteta za korištenje instrumenata europskih politika

INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE LJUDSKIH POTENCIJALA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Vijeće za tržište rada Karlovačke županije je nadležno za provođenje Strategije ljudskih potencijala te aktivnosti vezane za prioritiziranje i koncipiranje projektnih ideja unutar Strategije ljudskih potencijala. Vijeće je sastavljeno od predstavnika javnog, civilnog i privatnog sektora te djeluje u okviru Županijskog partnerskog vijeća. Utemeljeno je Odlukom Županijskog partnerskog vijeća 21. siječnja 2011. godine te Sporazumom o osnivanju Vijeća za tržište rada Karlovačke županije 22. veljače 2011. godine.

Nakon što je projekt Lokalna partnerstva za zapošljavanje dobio financijsku potporu u programu ESF-IV komponente „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“, HZZ – podružnica Karlovac provodi projekt pod nazivom ‘Vijeće za tržište rada – Radovi u tijeku!’ koji je službeno započeo s datumom 10. listopada 2013. godine. Jedna od glavnih aktivnosti u projektu je revizija Strategije razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije 2011–2013.

U navedenom projektu je 2013. godine došlo do promjena u koordiniranju aktivnosti Vijeća. Naime, za vođenje i koordinaciju Vijeća, planiranje i sazivanje sastanaka i ostalih aktivnosti je bio zadužen Hrvatski zavod za zapošljavanje podružnica Karlovac. Prema prijedlogu Karlovačke županije od 2013. godine tu funkciju obavlja Razvojna agencija Karlovačke županije Karla d.o.o.

U projektu je osnovan i Partnerski odbor koji se sastoji od predstavnika sljedećih partnera: Hrvatski zavod za zapošljavanje – područni ured Karlovac, Razvojna agencija Karlovačke županije KARLA d.o.o., HGK Županijska komora Karlovac i Obrtnička komora Karlovačke županije. Uloga Partnerskog odbora je višestruka, jer ne samo da prati i provodi projektne aktivnosti, nego i aktivno sudjeluje u aktivnostima Vijeća za tržište rada. Prijedlog je da Partnerski odbor ostane aktivan i nakon završetka projekta pod imenom Odbor Vijeća za tržište rada koji će održavati periodične sastanke neovisno o sastancima Vijeća, radi bolje koordinacije i uspješnije provedbe Strategije ljudskih potencijala.

U skladu s načelima strateškog planiranja te partnerstva i suradnje, Vijeće je nadležno za:

1. Planiranje, razvoj i koordiniranje Županijske razvojne strategije u području razvoja ljudskih potencijala te povezivanje s Županijskim partnerskim vijećem,
2. Stvaranje programa i osmišljavanje vlastitih projekata na razini županije sukladno Županijskoj razvojnoj strategiji, provedbu i korištenje svih dostupnih izvora financiranja,
3. Usmjeravanje dionika u procesu planiranja i provedbe politike razvoja ljudskih potencijala ka stvaranju radnih mjesta, povećanju zapošljivosti, izjednačavanju mogućnosti u pristupu obrazovanju i radu svih stanovnika županije, usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada Karlovačke županije, smanjenju dugotrajne nezaposlenosti i osuvremenjivanju strukovnog obrazovanja u skladu s gospodarskim potrebama Karlovačke županije.

Vijeće će se sastajati po potrebi, a najmanje 4 puta godišnje. Vijeće će svake godine donositi Plan aktivnosti za tekuću godinu u kojem će definirati osnovne prioritete i mjere na kojima će raditi u toj godini.

ČLANOVI I ZAMJENICI VIJEĆA ZA TRŽIŠTE RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Institucija i područje djelovanja	Ime i prezime predstavnika institucije	Ime i prezime zamjenika
Karlovačka županija	Željko Šančić	Marija Medić
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Karlovac	Žarko Vukobrat	Bruno Vuljanić
Grad Karlovac	Andreja VrbaneK	Marina Grčić
Grad Duga Resa	Zoran Vilović	Tomislav Boljar
Grad Slunj	Jure Katić	Irena Mateša
Grad Ozalj	Gordana Lipšinić	Nada Divković
Grad Ogulin	Jure Turković	Vladimir Kubelka
Veleučilište u Karlovcu	Nina Popović	Ines Cindrić
Obrtnička komora Karlovačke županije	Vlado Jelkovic	Mirjana Kućas
Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Karlovac	Damir Furdek	Eva Magovac
Tehnička škola Karlovac	Mile Lulić	Ivan Janković
HS produkt	Draženka Lipšinić	Ana Laškarin
Centar za civilne inicijative	Ivana Neralić	Dušanka Vukobratović
PPK	Danijela Jurčević	Zvonimir Crnković
Udruga „Zvono uz Kupu“	Jasmina Cvetković Braim	Antonija Perač Fištrović
SSSH	Nikola Badovinac	Dragutin Vuljanić
Centar za socijalnu skrb Karlovac	Višnja Malinar	Mirjana Pogačić
Adriadiesel	Seida Savić	Vladimir Hristov
AB Gradnja	Kristina Črnjak Barković	Tanja Mataković
Karlovačka pivovara	Mirjana Vidaković	Ana Jagrović
Trgovačko ugostiteljska škola	Ljiljana Šegavić	Franjo Kapučija
Ženska grupa KORAK, Karlovac	Violeta Vukobratović	Valerija Golubić Woudstra

NOVI ČLANOVI 2014.:

Institucija i područje djelovanja	Ime i prezime predstavnika institucije	Ime i prezime zamjenika
Savez udruga osoba s invaliditetom	Blaženka Presečan	Veronika Lendler
Stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Ogulin	Ivica Salopek	Vesna Cindrić
TERRANOVA d.o.o.	Nevenka Vučković	Tea Buntić
Općina Josipdol	Zlatko Mihaljević	Zdravko Jandrlić
Brgan – Consult d.o.o.	Vladimir Brgan	Darko Mataković
Udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije	Gordana Jurčević	Marica Poljančić
S-tisak d.o.o.	Miroslav Petrak	Zoran Stojaković
HHO –Sistem j.d.o.o.	Darinko Spudić	Marin Prpić
„EKOP“ udruga proizvođača ekoloških proizvoda Karlovačke županije	Robert Poturica	Radomir Jelača
CROATEH d.o.o.	Darko Mataković	/
BOSCH Servis Tržok U	Matija Tržok	/
Udruga invalida rada Duga Resa	Ismeta Bečirević	Marica Poljančić
Srednja škola Slunj	Diana Cindrić	Kristina Bišćan
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	Frida Bišćan	
Gradski muzej Karlovac	Hrvojka Božić	Krunoslav Matijašić
B-line j.d.o.o.	Josip Barković	Antonija Belan
LAG Vallis Collapis	Tamara Lišnjić Lang	Tanja Mandić
LAG Frankopan	Vladimir Kubelka	Mihaela Stipetić

PRAĆENJE I EVALUACIJA

Pri izradi Strategije prikupljane su projektne ideje od kojih je formirana Baza projektnih prijedloga kao dio Strategije, a koju će voditi djelatnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje podružnica Karlovac. Kroz bazu projektnih prijedloga na najučinkovitiji način će se pratiti provedba Strategije, jer će tako biti vidljivo koji se projekti najviše kandidiraju i koji su projektni prijedlozi dobili financijsku potporu. Osnovni cilj provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala usmjeren je na provođenje prioriternih i zacrtanih projekata u sljedeće dvije godine.

Kroz pripremu za natječaje i financiranje projekata iz različitih prioriternih područja mjerit će se i uspješnost provedbe Strategije. Unutar Strategije definiran je Akcijski plan u kojemu su jasno navedeni nositelji i izvori financiranja određenih aktivnosti.

Važnu ulogu u provedbi Strategije ima Partnerski odbor i Vijeće za tržište rada Karlovačke županije kao radna tijela koja raspravljaju i odlučuju o najboljim prijedlozima i inicijativama u realizaciji zacrtanih ciljeva i ostvarenju vizije Strategije.

Podaci koji se nalaze u Strategiji razvoja ljudskih potencijala treba sakupljati i ažurirati jednom godišnje.

Partnerski odbor će imati zadatak provoditi evaluaciju Strategije te na temelju toga raditi izvješće o napretku ostvarenom tijekom provedbe Strategije s obzirom na njezine neposredne ciljeve i, po mogućnosti, zajedno s kvantificiranim pokazateljima rezultata i utjecaja. Na temelju tog izvješća radit će se izmjene ili dopune u Planovima rada za svaku pojedinu godinu.

PRILOG 1: PRC EKTN PORTFOLIO IZ PODRUČJA RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA

PRIORITY IZ ŽUPANIJSKE STRATEGIJE RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA	ODGOVORNOST ČLANOVA VTR- A I DRUGI DIONICI			PARTNERI	
	RADNI NAZIV PROJEKTA		PODNOŠITELJ PRIJEDLOGA		
3	1	Sail into the future / Zaplovi u budućnost	ZUK!	Grad Karlovac, Općina Pisarovina, Općina Lasinja i Općina Pokupsko	
1	2	KA – BIZ – Razvoj institucionalne potpore za razvoj poduzetništva u Karlovačkoj županiji	RA KARLA D.O.O.	OK KŽ, HGK, HZZ, Predstavnici poslovnog sektora	
1	3	Zajednički do uspjeha	RA KARLA D.O.O.	Karlovačka županija, Grad Karlovac, OK KŽ, HGK, HZZ	
1	4	T-Club 47	HGK ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC	Udruga Spektar, Karlovačka županija, HZZ PU Karlovac, Hrvatska obrtnička komora, TZ Karlovačke županije, Grad Karlovac, Grad Ogulin, Grad Duga Resa, Grad Ozalj, Grad Slunj, Razvojna agencija Karlovačke županije	
1	5	Education for entrepreneurship E4E - 47	HGK ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC	Karlovačka županija, Sve srednje strukovne škole Karlovačke županije, HZZ PU Karlovac, Hrvatska obrtnička komora, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu, ruralnom razvoju – područna služba Karlovac, Razvojna agencija Karlovačke županije	
3	6	Zapošljavanje kroz podršku razvoju ruralnog turizma	CCI	Udruga Breza Krnjak, Žuti put Vojnić	
2	7	Cannabis Revitalizes You	HGK ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC	Ženska grupa Korak, Zvono uz Kupu – društvo za promicanje kulture življenja, LAG Vallis Colapis, LAG Frankopan, LAG Petrova Gora, HZZ PU Karlovac, HGK Županijska komora Karlovac, Grad Karlovac, Grad Ogulin, Grad Duga Resa, Grad Ozalj, Grad Slunj, Karlovačka županija, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	

8	KREATIV-KA	HZZ PU KARLOVAC	Gradski muzej Karlovac, TZ Karlovačke županije, Grad Karlovac	3
9	Edukacija animatora kontinentalnog turizma (Diploma iz zabave)	HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE PU KARLOVAC	POU Duga Resa, TZ Karlovačke županije, Udruga za razvoj kontinentalnog turizma i gospodarskih djelatnosti, HTZ, Ministarstvo turizma RH	2
10	Putem poduzetnosti	HZZ PU KARLOVAC	OK KŽ, HGK, RA Karla d.o.o.	1
11	Korak dalje-Jačanje partnerstva VTR-a	HZZ PU KARLOVAC	KARLA, HGK, HOK	2
12	Kids for the Future - 47	HGK ŹUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC	Obrt za čuvanje djece „Delfin“, Privatni vrtić „Tintlinić“, Svi državni vrtići u Karlovačkoj županiji, Gradovi i općine Karlovačke županije, HGK Źupanijska komora Karlovac, Razvojna agencija Karlovačke županije, Veleposlanstvo NR Kine u RH/Konfucijev institut Sveučilišta u Zagrebu, Veleposlanstvo Ruske Federacije, Veleposlanstvo SAD-a/British Council, Goethe Institut, Veleposlanstvo države Katar	1
13	Osvijesti svoja ljudska prava i učini promjenu	ŹENSKA GRUPA KARLOVAC „KORAK“	Grad Karlovac	4
14	Źelimo se probiti!! – Put do zapošļjavanja kroz socijalno poduzetništvo	ŹENSKA GRUPA KARLOVAC „KORAK“	Grad Karlovac, LAG „Vallis Colapis“, EKOP Udruga proizvođača ekoloških proizvoda, Karlovačka županija	3
15	Školski inkubator (suradnja škole/tvrtke - Izgradnja poslovnog inkubatora u zgradi škole)	RA KARLA	HZZ, tvrtke, Karlovačka županija	1
16	Poduzetnički inkubator (za mikrotvrtke, poduzetnike početnike)	RA KARLA, HOK, HGK, KA ŹUPANIJA	HZZ, RA KARLA, tvrtke, škole, HOK, HGK	1
17	Revitalizacijom do socijalne uključenosti	ČISTOĆA DUGA RESA D.O.O.	Grad Duga Resa, Pučko otvoreno učilište Duga Resa	3
18	Edukacija djelatnika javnih službi u funkciji povećanja kvalitete života marginaliziranih skupina	GRAD KARLOVAC	Udruge i stručne službe koje rade s marginaliziranim skupinama	3

19	Razvoj poduzetničkih potpornih institucija	GRAD KARLOVAC	HGK Gospodarska komora Karlovačke županije – vlasnik prostora,srednje strukovne škole, Obrtnička komora KAZUP	1
20	Uspostava Centra za razvoj karijera	GRAD KARLOVAC	HGK , srednje strukovne škole, Obrtnička komora KAZUP	2
21	Sustav praćenja i evaluacije socijalnih mjera	GRAD KARLOVAC	Karlovačka županija, Centar za socijalnu skrb, HZZ	3
22	Socijalno poduzetništvo – nove mogućnosti za gospodarski razvoj	GRAD KARLOVAC	MSP, HGK, udruge koji rade s marginaliziranim skupinama	3
23	Źene u rodno netradicionalnim zanimanjima	OBRTNIĆKA KOMORA KARLOVAĆKE ŹUPANIJE	Zavod za zapošļjavanje,srednje obrtničke škole	3
24	Poboljšanje kvalitete majstora – stručnih učitelja i mentora	OBRTNIĆKA KOMORA KARLOVAĆKE ŹUPANIJE	Gospodarska komora, zainteresirani poslodavci, Hrvatski zavod za zapošļjavanje	2
25	Obrtničko učilište Karlovac	OBRTNIĆKA KOMORA KARLOVAĆKE ŹUPANIJE	Obrtničko učilište Zagreb	2
26	Prezentacija deficitarnih obrtničkih zanimanja: Upoznajem zanimanja – biram budućnost	OBRTNIĆKA KOMORA KARLOVAĆKE ŹUPANIJE	Hrvatski zavod za zapošļjavanje, obrtničke škole u Źupaniji, Gospodarska komora	3
27	Karlovački obrtnici i poduzetnici i jedinstveno Eu tržište	OBRTNIĆKA KOMORA KARLOVAĆKE ŹUPANIJE SAVEZ UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM	Gospodarska komora, Hrvatski zavod za zapošļjavanje	1
28	Centar za podršku i osobni razvoj djece i mladih s invaliditetom	KARLOVAĆKE ŹUPANIJE	Centar za rehabilitaciju Ozalj	3
29	Slunji – tvrđava kulture	GRAD SLUNJ	TZ Slunji, Pučko otvoreno učilište Slunji, Knjižnica i čitaonica Slunji, OS Slunji, SS Slunji, Razvojna agencija Karlovačke županije	1
30	Poslovne zone – start za uspjeh	GRAD SLUNJ	Komunalac Slunji, Komunalno društvo LIPA Slunji, Udruženje obrtnika Grada Slunja i KARLA	1
31	Uređenje tavanskog prostora za knjižnicu i informacijsku učionicu	KARLOVAĆKA ŹUPANIJA	Trgovačko-ugostiteljska škola, Karlovac Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, grad Karlovac	3
32	Izgradnja centra za stručno usavršavanje nastavnika u strukovnom obrazovanju	KARLOVAĆKA ŹUPANIJA	Turistička zajednica, Centar za civilne inicijative	2

33	Razvoj seoskog turizma	GRAD OZALJ	Turistička zajednica, Centar za civilne inicijative	1
34	Poboljšanje kompetencija nezaposlenih osoba na području koje gravitira gradu Slunju	GRAD SLUNJ	Srednja škola Slunj, Pučko otvoreno učilište Slunj	2
35	Virtualno poduzeće – zakorači u karijeru	ŽENSKA GRUPA „KORAK“	Karlovačka županija, grad Karlovac, HZZ, Razvojna agencija Karlovačke županije KARLA, HGK, Veleučilište u Karlovcu	3
36	Socijalno uključivanje i zapošljavanje ugroženih i marginaliziranih skupina	HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE PU KARLOVAC	Centar za socijalnu skrb, Karlovačka županija	3
37	Oćima Slave Raškaj	TURISTIĆKA ZAJEDNICA GRADA OZLJA	Grad Ozalj, Družba „Braća Hrvatskog Zmaj-a“, Zavićajni muzej Ozalj	1
38	Edukativno – informativne ploće u Starom gradu Ozlju	TURISTIĆKA ZAJEDNICA GRADA OZLJA	Grad Ozalj, Družba „Braća Hrvatskog Zmaj-a“, Zavićajni muzej Ozalj	1
39	Urećenje parka oko Starog Grada Ozlja	GRAD OZALJ	Družba „Braća Hrvatskog Zmaj-a“, Zavićajni muzej Ozalj, Turistićka zajednica Grada Ozlja	1
40	Edukacijsko-interpretacijski centar tradicijskog graditeljstva	DRUŠTVO „ZVONO UZ KUPU“	Šumarska škola Karlovac, Grad Karlovac	1
41	Zeleni redari	GRAD DUGA RESA	TZ grada Duge Rese, Pućko otvoreno učilište Duga Resa, Čistoća Duga Resa, Udruga za mlade Agora	3
42	Stvaranje digitalne platforme za jaćanje konkurentnosti poduzetnika	PUĆKO OTVORENO UĆILIŠTE DUGA RESA	Grad Duga Resa, Udruženje obrtnika, HGK, Obrtnićka komora	1

PRILOG 2: AKCIJSKI PLAN

Mjere	Aktivnosti	Indikatori	Odgovornost ćlanova VTR-a i drugi dionici	Izvori financiranja – ESF /drugi
PRIORITY 1. PROMICANJE I POTICANJE PODUZETNIŠTVA I JAĆANJE KONKURENTNOSTI LOKALNOG GOSPODARSTVA				
MJERA 1.1. JAĆANJE POTPORE PODUZETNIŠTVU	Informirati poduzetnike o uvjetima i naćinima poslovanja u EU Osposobiti poduzetnike za korištenje poticaja iz EU fondova Ojaćati kapacitete potpornih institucija za razvoj poduzetništva i raditi na njihovom umrežavanju Jaćanje sustava prikupljanja projektnih ideja i projekata spremnih za financiranje iz nacionalnih i međunarodnih fondova	Broj apliciranih projekata iz privatnog sektora Broj potpornih institucija koje su kreirale nove usluge i oblike podrške poduzetnicima Broj poduzetnika ukljućenih u radionice o korištenju EU fondova Broj projektnih ideja u projektnom portfoliju Broj projekata financiranih iz EU fondova	RA KARLA D.O.O., Obrtnićka komora Karlovaćke Županije, HGK, HZZ, Predstavnici poslovnog sektora, Karlovaćka županija, Grad Karlovac, škole GRAD SLUNJ, Komunalac Slunj, Komunalno društvo LIPA Slunj, Udruženje obrtnika Grada Slunja, PUĆKO OTVORENO UĆILIŠTE DUGA RESA, Grad Duga Resa, Udruženje obrtnika	EFRR / ESF / vlastita sredstva
MJERA 1.2. PROMICANJE PODUZETNIĆKE KULTURE	Educirati nastavnike i profesore za poućavanje kulture poduzetništva Unaprijediti konkurentnost lokalnog gospodarstva kroz povezivanje i umrežavanje s obrazovnim sustavom Promicati i potićati razvoj novih modela poduzetništva (socijalno poduzetništvo, rad u klasterima, zadrugarstvo)	Broj realiziranih tećajeva za poućavanje kulture poduzetništva Broj nastavnog osoblja ukljućenog u radionice o poduzetništvu Broj radnih sastanaka i okruglih stolova na temu razvoja obrazovnog sustava i usklaćivanja obrazovnog sustava sa potrebama gospodarstva Broj osnovanih zadruga Broj novoosnovanih poduzeća Broj novoosnovanih obrta Broj provedenih projekata	HGK ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC, Udruga Spektar, Karlovaćka županija, HZZ PU Karlovac, Hrvatska obrtnićka komora, TZ Karlovaćke županije, Sve središnje strukovne škole Karlovaćke županije, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu, ruralnom razvoju – podrućna služba Karlovac, RA Karla d.o.o., Obrt za ćuvanje djece, Privatni i državni vrtići u Karlovaćkoj županiji, Gradovi i općine Karlovaćke županije, tvrtke, Pućko otvoreno učilište Slunj, Knjižnica i ćitaonica Slunj, OŠ Slunj, SŠ Slunj, Centar za civilne inicijative, Družba Braća Hrvatskog Zmaj-a“, Zavićajni muzej Ozalj, DRUŠTVO „ZVONO UZ KUPU“, Šumarska škola Karlovac	ESF/ERDF / Karlovaćka županija/ Karlovac / Ogulin / Duga Resa / Ozalj / Slunj, / Erasmus + / gradovi i općine KAZUP / Ministarstvo poduzetništva i obrta / Ministarstvo gospodarstva
PRIORITY 2. RAZVOJ I UNAPREĆIVANJE TRŽIŠTA RADA				
MJERA 2.1. PRIMJENA STRATEŠKOG PRISTUPA RAZVIJANJU LJUDSKIH POTENCIJALA	Unaprijediti promociju deficitarnih zanimanja Unaprijediti provoćenje ućenićke i studentske prakse Ojaćati suradnju javnog, obrazovnog i gospodarskog sektora pri modernizaciji kurikula i kreiranju upisne politike	Broj moderniziranih projekata/ programa / modula u strukovnim školama Stupanj zadovoljstva ućenika, studenata, mentora i gospodarskih subjekata provedenom stručnom praksom Broj promotivnih aktivnosti na temu promocije deficitarnih zanimanja Broj održanih tribina i okruglih stolova na temu razvoja obrazovnog sustava Broj obrta i poduzeća koji su uzimali ućenike i studente na praksu dvije godine za redom Broj provedenih projekata i projekata u provedbi s podrćuja razvoja ljudskih potencijala Broj samozapošljavanja otvaranjem novih obrta	HGK, Ženska grupa Korak, Zvono uz Kupu – društvo za promicanje kulture življenja, LAG Vallis Colapis, LAG Frankopan, LAG Petrova Gora, HZZ – PU Karlovac, Grad Karlovac, Grad Ogulin, Grad Duga Resa, Grad Ozalj, Grad Slunj, Karlovaćka županija, Tekstilno-tehnološki fakultet, Sveučilišta Zagrebu,Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Farma-ćeutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, KARLOVAĆKA ŽUPANIJA, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	ESF/Karlovaćka županija/Karlovac/ Ogulin/Duga Resa/Ozalj/Slunj

Mjere	Aktivnosti	Indikatori	Odgovornost članova VTR-a i drugi dionici	Izvori financiranja – ESF /drugi
MJERA 2.2. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA – PROMOCIJA VRIJEDNOSTI RADA I MOTIVACIJA RADNE SNAGE DA ULAŽU U SEBE KAKO BI POSTALI KONKURENTNIJI NA TRŽIŠTU RADA	Razvijati programe učenja i poučavanja putem e-learninga Informirati o mogućnostima i poticati certificiranje neformalnog i formalnog učenja Provoditi informatičko opismenjanje i nezaposlenih osoba Osposobiti dionike na tržištu rada za upravljanje projektnim ciklusom	Broj novorazvijenih programa e-learninga Broj institucija koje provode formalno obrazovanje Broj ESF projekata iz područja cjeloživotnog učenja Broj osoba uključenih u programe informatičkog opismenjavanja Broj osoba sa završenim ECDL tečajem Broj dionika tržišta rada korisnika programa za upravljanje projektnim ciklusom	OBRTNIČKA KOMORA KARLOVAČKE ŽUPANIJE, HGK, zainteresirani poslodavci, Obrtničko učilište Zagreb GRAD SLUNJ, Srednja škola Slunji, Pučko otvoreno učilište Slunji, HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE PU KARLOVAC, POU Duga Resa, TZ Karlovačke županije, Udruga za razvoj kontinentalnog turizma i gospodarskih djelatnosti, HTZ, Ministarstvo turizma RH, GRAD KARLOVAC, srednje strukovne škole	ESF/ERASMUS+ /vlastita sredstva

PRIORITET 3. POTICANJE I PROMICANJE JEDNAKIH MOGUĆNOSTI ZA SVE SKUPINE U PRISTUPU NA TRŽIŠTE RADA

MJERA 3.1. PODRŠKA MLADIMA U PRISTUPU I ODRŽIVOM ULASKU NA TRŽIŠTE RADA	Radionice za mlade u srednjim školama, na veleučilištima i fakultetima o aktivnom pristupu na tržištu rada i o poduzetništvu Poticanje i osposobljavanje mladih za poduzetništvo te prenošenje poduzetničkih znanja Poticanje volonterskog rada sa ciljem integracije na tržište rada onih kojima prijeti (dugotrajna) nezaposlenost i/ili društvena isključenost Inicijative za poticanje mladih iz zajednica i skupina u nepovoljnom položaju na napredak u obrazovanju	Broj radionica za mlade o aktivnom pristupu na tržištu rada Broj radionica za mlade o poduzetništvu Broj volontera uključenih u tržište rada Broj mladih osoba koje su završile neki oblik osposobljavanja i usavršavanja prethodno su odustale od formalnog školovanja Broj odraslih osoba koje su naknadno završile OŠ Broj osoba koje su naknadno stekle prvo zanimanje Broj obrazovnih profila usklađenih sa hrvatskim obrazovnim profilom	OBRTNIČKA KOMORA KARLOVAČKE ŽUPANIJE, Zavod za zapošljavanje, Obrtničke škole u županiji, Gospodarska komora, KARLOVAČKA ŽUPANIJA, Trgovacko-ugostiteljska škola, Karlovac, GRAD DUGA RESA, TZ grada Duge Rese, Pučko otvoreno učilište Duga Resa, Čistoća Duga Resa, Udruga za mlade Agora, Carpe Diem	ESF/ vlastita sredstva
---	--	--	---	------------------------

MJERA 3.2. PROMICANJE I PODRŠKA JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA ZA ŽENE NA TRŽIŠTU RADA	Tečajevi osposobljavanja žena u svrhu povećavanja njihovih profesionalnih kvalifikacija Pružanje podrške i promicanje poduzetništva žena Poboljšanje kvalitete i prilagodljivosti lokalno dostupnog osposobljavanja kako bi se omogućilo muškarcima i ženama stjecanje netradicionalnih znanja – „rušenje barijera“ Razviti institucije za brigu o djeci koje će omogućiti podršku profesionalnoj aktivnosti žena i stvoriti prostor za otvaranje novih radnih mjesta Promicanje jednakog sustava vrednovanja rada za oba spola	Broj žena poduzetnica (poduzeće, OPG, obrt) Broj žena uključenih u programe osposobljavanja ili usavršavanja Broj provedenih projekata koji promiču jednake mogućnosti žena na tržištu rada	ŽENSKA GRUPA KARLOVAC „KORAK“, Grad Karlovac, LAG „Vallis Colapis“, EKOP Udruga proizvođača ekoloških proizvoda, Karlovačka županija, ČISTOĆA DUGA RESA D.O.O., Grad Duga Resa, Pučko otvoreno učilište Duga Resa, OBRTNIČKA KOMORA KARLOVAČKE ŽUPANIJE, srednje obrtničke škole, HZZ, Razvojna agencija Karlovačke županije KARLA, HGK, Veleučilište u Karlovcu	ESF/ vlastita sredstva
---	---	---	--	------------------------

Mjere	Aktivnosti	Indikatori	Odgovornost članova VTR-a i drugi dionici	Izvori financiranja – ESF /drugi
MJERA 3.3. PROMICANJE I PODRŠKA ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM	Izrada i provođenje novih obrazovnih programa za učenike/studente s invaliditetom u skladu s potrebama tržišta rada Razvoj oblika i programa za „on line“ osposobljavanje mladih s invaliditetom Promicanje i poticanje volonterskog rada osoba s invaliditetom u svrhu stjecanja radnog iskustva i suzbijanja/razbijanja predrasuda Podizanje javne svijesti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikost u društvu kao i podizanje razine svijesti javnosti o važnosti udruga osoba s invaliditetom	Broj osoba s invaliditetom uključenih u volonterski rad Broj javnih tribina na temu podizanja svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom Broj radnih mjesta prilagođenih osobama s invaliditetom Broj novih obrazovnih programa za učenike / studente s invaliditetom Broj osoba s invaliditetom uključenih u nove obrazovne programe Broj poslodavaca koji zapošļavaju osobe s invaliditetom Broj samozaposlenih osoba s invaliditetom	HZZ PU KARLOVAC, Gradski muzej Karlovac, TZ Karlovačke županije, Grad Karlovac, SAVEZ UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KARLOVAČKE ŽUPANIJE, Centar za rehabilitaciju Ozalj	ESF/ vlastita sredstva

MJERA 3.4. ZAPOSŁJAVANJE OSTALIH RANJIVIH SKUPINA NA TRŽIŠTU RADA	Promicanje i poticanje volonterskog rada ranjivih i manjinskih skupina na tržištu rada u svrhu stjecanja radnog iskustva i suzbijanja/razbijanja predrasuda Istraživački projekti i stručna procjena razlika u prilikama skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada provedena lokalno (regionalna dimenzija) Povećanje mogućnosti zapošļavanja ranjivih skupina stanovništva s posebnim naglaskom na specifičnosti ruralnih prostora Karlovačke županije Razvijanje projekata s ciljem pružanja pomoći i socijalne inkluzije za sve marginalizirane skupine Organizacija javnih tribina i okruglih stolova s ciljem podizanja svijesti o problematici socijalne inkluzije marginaliziranih skupina	Broj provedenih istraživanja o stanju skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada Broj osoba uključenih u javne radove Broj organiziranih javnih tribina i okruglih stolova s ciljem podizanja svijesti o problematici socijalne inkluzije marginaliziranih skupina Broj projektnih ideja i provedenih projekata s ciljem pružanja pomoći i socijalne inkluzije za sve marginalizirane skupine	GRAD KARLOVAC, Udruge i stručne službe koje rade s marginaliziranim skupinama, MSP, HGK, HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE PU KARLOVAC, Centar za socijalnu skrb, Karlovačka županija, CCI, Udruga Breza Krnjak, Žuti put Vonić, Karlovačka županija	EFRR/ESF/Nacionalne fondovi/ vlastita sredstva
---	--	---	--	--

Mjere	Aktivnosti	Indikatori	Odgovornost članova VTR-a i drugi dionici	Izvori financiranja – ESF /drugi
PRIORITET 4. JAČANJE ULOGE CIVILNOG DRUŠTVA				
MJERA 4.1. RAZVOJ SOCIJALNOG DIJALOGA NA SVIM RAZINAMA	Promicanje volonterstva kao zajed- ničke društvene vrijednosti Organiziranje konferencija, okruglih stolova i tribina s udrugama Karlovačke županije Stvaranje novih partnerstava	Broj promotivnih radionica na temu volontiranja Broj održanih volonterskih sati u Karlovačkoj županiji u 2015. i 2016. godini Broj organiziranih konferencija, okruglih stolova i tribina s udruuga- ma Karlovačke županije Broj novih partnerstava Broj volontera uključenih u provođenje programa ili projekata	Udruge i institucije s područja Karlovačke županije	ESF/Nacionalne fondovi/ vlastita sredstva
MJERA 4.2. PODIZANJE SVIJEŠTIO ULOZI CIVILNOG DRUŠTVA U DRUŠTVE NO-GOSPODARSKOM RAZVOJU ZAJEDNICE	Promicati važnost „aktivnog građan- stva“ Promicanje i širenje primjera dobre prakse o suradnji između javne upra- ve i socijalnih partnera Pružanje potpore udrugama i organi- zacijama civilnog društva u provedbi projekata i inicijativa za razvoj zajednice Stjecanje znanja o EU, razvoj ljudskih kapaciteta za korištenje instrumenata europskih politika	Broj održanih tematskih radionica o instrumentima EU Broj projekata koji su aplicirali za sredstva iz EU fondova Broj radnih sastanaka u okviru lokalnih partnerstava Broj održanih tematskih tribina i okruglih stolova Broj građana uključenih u udruge civilnog društva	Civilni i javni sektor Karlovačke županije	ESF/Nacionalne fondovi/ vlastita sredstva

više informacija o EU fondovima na
www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost
Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područni ured Karlovac

Hrvatski zavod za zapošljavanje
Područni ured Karlovac
Domobranska 19, 47000 Karlovac
Tel. 047/606 400
Fax : 047/615 486
E-mail: hzz.karlovac@hzz.hr
www.hzz.hr